

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Seštadienis-pirmadienis — Sat.-Monday, March 31-April 2, 1981 — VLIKo metai

59

PRANCŪZAI BEIRUTA ATIDAVĖ KARIAMS

WEINBERGER ITIKINĖJA OLANDUS GINTIS AMERIKOS RAKETOMIS

SEKRETORIUS TARĖSI SU MINISTERIAIS IR OLANDŲ
KARIUOMENĖS VADAIS APIE ATOMINĖS RAKETAS

HAGA, Olandija. — Ketvirtadienį sekretorius Caspar Weinberger atskrido į Hagą, priėmė olandų karių garbės sargybą ir tuojau nuėjo tartis su Olandijos gynybos ministru, o po to — su Olandijos kariuomenės vadais. Sekretorių lydėjo Olandijos gynybos ministris Jol de Ruiter.

Sekretorius turėjo eiti diplomato ir gynybos sekretoriaus pareigas. Susirinkusiais jis pasakė, kad jis pradės posėdį kariai — trumpai ir aiškiai. Privalote įsijungti į kovą su rusais turės ir Olandiją nukreipę SS-20 atominės raketos. Jeigu jūs manote, kad rusus sulaikysite pasipriešinimu raketų išdėstymui, tai labai klystate. Jūs sulaikysite, kai Olandijoje turėsite vidutinės galios raketų, nukreiptų prieš Maskvą.

Sunkus olandų kabineto nutarimas

Olandų krašto apsaugos ministras Ruiter pasakė, kad šis nutarimas olandams bus labai sunkus, bet jis pradžioje tik šių metų liepos mėn. pabaigos turėti šį klausimą išspręsti.

Jeigu šiaurės Atlanto Sąjungos valstybės apsiginkluos, tai tas privers rusus ateiti į pasitarimą. Jeigu mes nesiliksime jokių griežtesnių žingsnių, tai jie vilkins reikala. Kada rusai pamatys, kad jų pramogės centrai gali būti pakelti į padanges, tai jie pradės tartis. Šitas argumentas, atrodo, paveikė kelis ministrus.

Olandija gaus 48 vidutinės galios Amerikos raketas. Kada rusai žinos, kad olandų raketos galės pasiekti bet kurį Sovietų pramonės centrą, tai tada rusai sutiks tartis atominių raketų skaičiui sumažinti.

Vaistų Administracija patarė gyventojams nevartoti Accutane vaistų. Pavojaus.

JAV laivyno vadovybė prašo Kongresą leisti prezidentui vartoti ginkluotą pajėgą pavojaus metu.

KALENDORĖLIS

Kovo 31: Benjaminas, Balbina, Ginas, Jotėikė, Išė, Ginutis, Tyrėnas.

Balandžio 1: Teodoras, Ringaudas, Gaivūnas, Mindaugas, Pergrėdė.

Balandžio 2: Pranciškus, Jolautas, Jorė, Normantas, Dimagaila, Zintė.

Saulė teka 5:36, leidžiasi 6:14. Oras vėsus, giedrės.

DIDELĖ AUDRA RYTŲ PAKRAŠČIUOSE

NEW YORK, N.Y. — Ketvirtadienį visose Rytų valstijų pakraščiuose siautė nepaprastai didelė audra. Pūtė labai stiprus ir šaltas vėjas, trankėsi perkūnija, o toliau į šiaurę krito sniegas. Vėjas išlaužė medžius, išvarė telefonų ir elektros stulpus, nutraukė laidus ir paliko apie milijoną namų be šviesos ir šilumos.

Audros metu žuvo 10 žmonių, apie 1,000 peršalusiu teko paguldyti į ligonines. Ypačiai nukentėjo New Jersey pakraščio gyventojai. Laimė tiems, kurie suspėjo laiku pasiekti namus ir rasti prieglobstį.

Audra trečiądienio naktį siautė Pietų ir Šiaurės Karolinos valstijose. Ketvirtadienį audra persimetė į šiaurę, kankino Virginijos, New Jersey, New York, Maine ir Connecticut valstijas. Po to vėjas nešėsi į šiaurės Kanadą.

Indijos politika sukuria 1,000 žmonių, kurie nepaliekia ramybės indų.

Tailandų pakraščio sargai suėmė 40 Vietnamo karių, įžengusių į Tailandų teritoriją.

Kongreso komisija nutarė JAV fermeriams mokėti už nesėjimą javų.

Teisėjas įsakė laikyti kalėjime Mafijos altsova Accardo, kol jis pradės liudyti. Accardo vis nesutinka liudyti Kongreso komitetui.

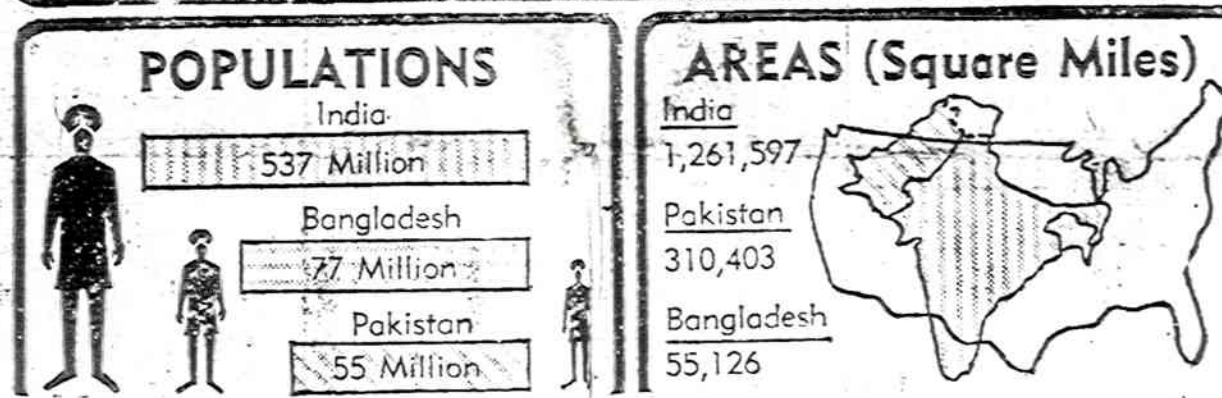
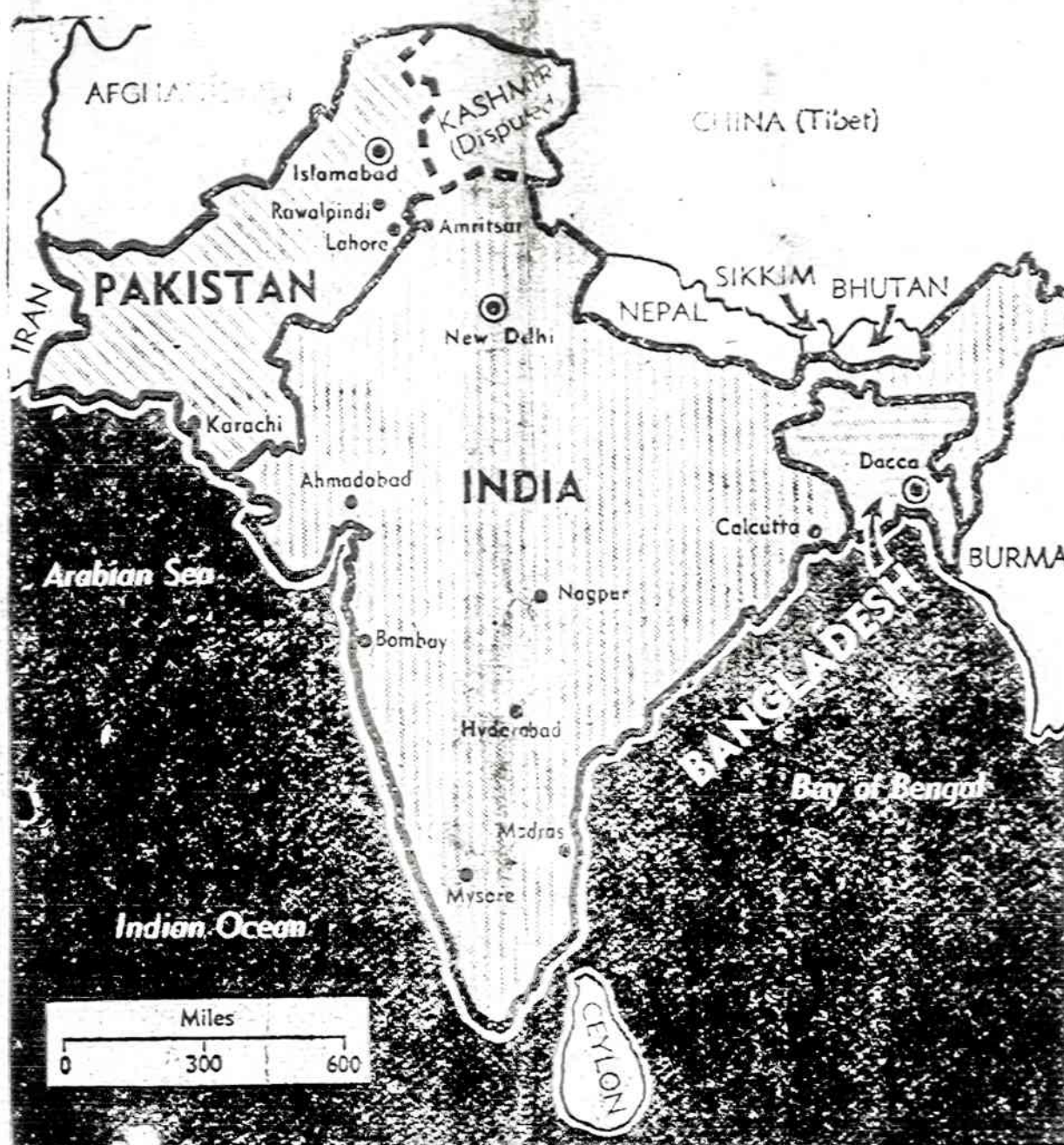
Pietų Karolinos valstijoje vėjas nudraskė slogus, išrovė medžius kalnuose, miesteliuose. Audra padarė virš milijono dolerių nuostolius.

Policija neranda 30 metų Gregory Hill, praeitą savaitę galį pabėgusio iš Chicago kalėjimo.

Caspar Weinberger

Sekretorius Weinberger įtikino olandus gintis Amerikos atominėmis raketomis nuo rusų invazijos.

Indijoje vakar vyko papildomi rinkimai. Indijos Gandhi vadovaujamai Kongreso partijai trūksta tik 10 atstovų, kad turėtų 2/3 daugumą.

KAZYS OKSAS LAIMĖJO PIRMINIUS RINKIMUS, GAVO 4,965 BALSUS

JAM BŪS REIKALINGI LIETUVIŲ BALSAI,
KAD LAIMETŲ LAPKRIČIO RINKIMUS

CHICAGO, Ill. — Ketvirtadienį oficialiai paskelbta šių metų kovo kovo 20 dieną Chicago mieste ir Cook apskrityje vykusiu pirminių rinkimų rezultatai. Visą savaitę norėjome žinoti, kas kiek balsų gavo, sąrašuose ieškojome Kazio Okso gautų balsų skaičiaus, bet niekur negalėjome patirti jo gautų balsų skaičiaus.

Dabar jau žinome, kad respublikonų veikėjas Casey Oksas kovo 20 d. rinkimuose 3-čiame kongresiniame distrikte gavo 4,965 balsus. Marquette Parke jis gavo 1,426 balsus.

Sen. Frank Savickas buvo renkamas Demokratų partijos komiteto nariu. Jis surinko 8,350 balsų.

Lietuviai balsuos už Oksą

Rudenį, lapkričio mėnesį, visi Chicago lietuviai turės balsuoti už Kazį Oksą, jeigu jis pasipaus ir pajėgs išjudinti lietuvių, kad už jį balsuotų.

Be Kazio Okso, kovo 20 dieną trečiame rinkiminiame distrikte dar kandidatavo kiti du Amerikos politikieriai respublikonai. Jiedu gavo žymiai mažiau balsų.

Oksas surinko net 36,8% visų respublikonų paduotų balsų. Jis buvo pirmas respublikonų sąraše.

Jau minėjome, kad Cook apskrityje Oksas gavo 1,426 bal-

MEESE'Ų GOBŠUMAS — BE RIBŲ

WASHINGTON, D.C. — Pasitvirtino žinia, kad prezidento patarėjo Edwin Meese 3-ojo gobšumas neturi ribų.

Pernai jis, kartu su keliais patarėjais, nulydėjo prezidentą į Pietų Korėją. Pietų Korėjos vyriausybė apdovanojo visus Pietų Korėjoje buvusius amerikiečius įvairiomis brangenybėmis. Meese gavo 675 dolerių vertės deimantų.

Meese, kaip teisininkas, žinojo, kad kiekviena dovana, kurios vertė viršija \$100, turi būti atiduota valstybės išdui, kai pareigūnai grįžta iš užsienio kelionės. Jis gali pasilikti mažesnę vertės dovana, bet brangenybę turi grąžinti.

Trys valstybės tarnautojai, jų tarpe McFarlane, Michael Denver ir George Shultz atidavė išdui, o Meese "užmiršo". Jis tą dovana buvo atidavęs vaikams, bet vaikas pranešė, kad jis atiduos valstybės išdui.

davėjai pasakoja, kad Kolumbijos narkotikų pirkliai šią vasarą planavo apsivaiginti narkotikais visus sportininkus, kurie šią vasarą atvyks į olimpinę žaidynę Los Angeles mieste.

Narkotikų agentas Peter Shannon iš Kolumbijos lėktuvu ruošėsi atvežti 627 svarus kokaino. Už jį turėjo sumokėti 70 milijonų dolerių. Kolumbijos policija patyrė apie transakciją ir suėmė vyriausius narkotikų pardavimo vadus — Fernando Aleman Velaz ir Benita Carmen Gomez.

DRŪZAI NEKONTROLIUOJA SVARBIAUSIOS Miesto DALIES

ŠIETAI TIKEJOSI PAGROBTI KELIS PASTATUS
PRANCŪZŲ KONTROLIUOTOJE ZONOJE

BEIRUTAS, Libanas. — Ketvirtadienį iš Beiruto miesto centro išvažiavo paskutiniai prancūzų Užsienio legiono kariai. Jie suėjo miesto centre, nuleido savo vėlavą, o miesto centro valdymą atidavė Libano kariams ir policijai dalinam.

Sijitai ir drūzai valdo svarbiausią Beiruto dalį. Jie tikėjo, si pagrobti bent kelis miesto centro pastatus, bet nieko iš to neišėjo. Prancūzai išnešė iš Beiruto savo ginklus ir atsargas į laukiantį laivą. Nei vienas drūzas neįkėlė kovos į Beiruto svarbiausią, uosto gatvę, kol prancūzai neatidavė tos Libano srities policijos ir kariuomenės dalinams. Uoste stovėjo prancūzų transporto ir karo laivai.

Sijitams labai rūpėjo pagrobti Amerikos ambasados sritį. Jie buvo pasiruošę prasiveržti ir įsiveržti į vidų. Prancūzų kariai nieko neprileido prie ambasados. Be to, ten buvo pasiruošę Amerikos maršalai. Jeigu sijitai būtų bandę artėti prie ambasados, tai maršalai juos būtų sušalę.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Prancūzų zonon įvažiuo tarvuoti automobiliai. Greta jų žygiavo modernūs šautuvais ginkluoti policininkai. Skirtumas tarp policijos ir Libano karių labai mažas. Kaip vieni, taip ir antrieji yra apsirengę šviesiai žalios spalvos švarkais, karšiais batais, beretėmis ir visi yra ginkluoti šautuvais su duriniais. Beveik tuo pačiu metu didžiųjų pajūrio alėjų įgygiavo kariuomenės kuopa. Ji perėjo miestą ir pasiekė buvusią Italų kaimą.

Pulkininkas Kazys Oksas gavo daugiausia balsų 3-čiame rinkiminiame distrikte. Rudenį kandidatuos į Kongresą.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

Dailininko T. Petraičio paroda

Prieš penkerius metus Chicagoje mirė dail. Teofilus Petraičius, buvęs mokytojas akvarelis, buvęs mokytojas akvarelis. Paskutinis jo darbas, Kazimiero liet. lapinėse. Petraitis chichagiešiams lietuviams buvo mažiau pažįstamas, kaip neseniai su žmona Viktorija atsikėlęs gyventi į Chicago iš Rytinio Amerikos pakraščio. 1979 m. kovo 23 d. buvo surengta Petraičio pirmoji pointinė akvarelės darbų paroda Čiurlonio Galerijoje, 101. su 44 darbais.

Dail. T. Petraitis gimė 1896 m. lapkričio 7 d. netoli Marijampolės. Jo tėvas buvo muzikas. Su tėvais gyveno Liepojoje, Latvijoje. Po karo sugrįžo į atsikūrusią Lietuvą ir savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę. Jaunystė, nepriklausomybės džiugumas, būsimoji dailininko apvaisinimo pilnu gyvenimu. Šalia tarnybos jį traukia menas, kūryba. Tada Teofilus įstojo į Kauno Meno mokyklą studijuoti dailę, ypač tapybą. Jį žavėjo Kujotono Skleriaus akvarelės, ir dar jam pačiam įtakos Skleriaus akvarelė išvėlus tonai, niuansai bei paprastų, kūrinių kompozicijos. Kai Sklerius piešė mūrą, tai atrodo, kad tas ypatingas namas nusako ir viso miesto charakterį.

Laikui bėgant, Petraitis galutinai nejaugo į Skleriaus medį, bet jis augo arti prie Skleriaus. Šioje parodoje žiūrovas pamatys daug Petraičio dar anksčiau nerodytų akvarelų, iš kurių sudarys vaizdus, koks produktinis jis buvo.

Petraitis nesustojė prie vieno mokslo taško, bet studijas gilino užsienyje Čekoslovakijoje pas F. Hladiką ir J. Bukovacą. Jis jau buvo pilnai pasiruošęs mokytojo profesijai: dėstė pašalyje Šiaurės Mergaičių gimnazijoje 1927–1944 m.

Petraičio aliejinė tapyba

Ilgą laiką dail. T. Petraičio ankstyvoji aliejinė tapyba buvo

lyg paslėpta, ar iš viso jos nebuvo? Paroda beruošiant, atsirado ir antroji jos dalis: 10 aliejinų darbų, ypač gėry portretų bei du akademinio stiliaus aktai. Visa jo tapyba atlikta su dideliu kruopštumu, piešinio tikslumu. Moterų galvutės ir čigonė meta kortas, puikūs darbai. Bus darbai, kuriuos galima piktai, bet didžiulia darbu vėl, našlės Viktorijos valia, bus perleidžiama Čiurlonio Galerijos Inc. Kūrinį Fondui, kuris skiriamas laisvai Lietuvai. Viktorija Petraitienė yra Premijų fondo mecenatė. Jau keliuti metai dailininkai gauna iš jos ir kitų mecenatų premijų fondo premijas kasmetinėse parodose, kurios, paprastai, rengiamos rudens metu.

Ruošiamas iliustruotas Petraičio parodos katalogas. Parodos atidarymas įvyks balandžio 27 d., penktadienį, 7 val. vakare. Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.

Parodos Chicago Meno institute

— Prasidėjusi sausio 21 d. Grant Wood paroda baigiasi balandžio 5 d. imtinai. Grant Wood išgarsėjo kaip rajoninis Vidurio vakarų Amerikos tapytojas su savo paveikslu "Amerikos Gotika".

— Kovo 24 d. Chicago Meno institute buvo atidaryta val. 100 mylių radiuse nuo Chicago vakarų Amerikos dailininkų paroda, kuri tęsis iki gegužės 6 d. Paroda vyksta Morton Wing. Išstatyta 100 kūrinių — tapyba, skulptūra, grafika ir t. t.

— Galerijose 45-46 Ivan Albright autportretai nuo balandžio 14 iki gegužės 26 d.

— Čiurlonio Galerijos Meno Taryba jau turi paruošusi anketas rudens bendrajai parodai. Anketos bus pasiųstos paštu, o vietiniai ALDS-gos nariai gaus susirinkime.

Dr. Pijus Grigaitis

POVILAS P. DARGIS, SLA Pr

PRIEŠ ŠIMTĄ METŲ GIMĖ DR. PIJUS GRIGAITIS

(Tėsinys)

Kas buvo dr. Pijus Grigaitis mūsų visuomenė, tą mes daugelis žinome. Sunku vienu ar keliais straipsniais jo nuopelnus nušviesti. Prabėgom paliečiau jo veiklą tikėdamas, kad biografinių autorių ir chronikų rašytojai pilnai atvaizduos jo vaidmenį mūsų tautai. Man pačiam, atrodo, kad du jo darbai įrašo į istoriją — tai jo laikraštėnė veikla ir Amerikos Lietuvių Tarybos suorganizavimas bei joje dalyvavimas. Jo redaguojamas laikraštis "Naujienos" prisidėjo prie lietuvių palaikymo Ispanijoje, gynė tautos teises. Laikraštis kartu yra didelis gynėjas sąžinės laisvės, liberalinės minties puoselėtojas, tolerancijos ir demokratinių principų skiepytojas. Tokioje dvasioje parašyti dr. P. Grigaitis vedamieji straipsniai buvo lyg kokia neaktyvaizdinė mokykla ar liaudies universitetas visiems mūsų senosios kartos ateiviams. Suprantama kalba ir lengvi stiliai jį moko išmokyti ir sugebėjo įdegti mums sunkiai suprantamas politines doktrinas, perduoti naujas mintis ir sudaryti bei stiprinti visuomenėje demokratine pasaulėžiūrą. Savo veikla Amerikos Lietuvių Taryboje jis atliko tėvynei istorinės reikš-

mės darbą, kokį tik Lietuvis kovotojas tegali padaryti laisvajame pasaulyje. Labai tiksliai jo veiklą apibūdina Stasys Michelzonas savo knygoje "Lietuvių Išeivija Amerikoje". Autorius teisingai pastebi: "O kai 1940 m. Sovietų Rusija okupavo Lietuvą ir Amerikoje įsikūrė Lietuvių Taryba kovai prieš tą okupaciją. "Naujienų" redaktorius Pijus Grigaitis su savo laikraščiu pasidarė tos organizacijos veikloji varomoji jėga. Jis rašė atsisveikimus, važinėjo po kolonijas prakalbas sakdamas, šaukė lietuvių visuomenę į kovą ir dažnai skrisdavo į Washingtoną ginti Lietuvos reikalių aukštoje JV vyriausybės sferose".

Toks buvo mūsų Grigaitis, kuris gyveno vienu didžiųjų troškimų iškovoti mūsų tautai laisvę ir matyti atstatytą Lietuvos valstybę, tvarkomą demokratiniais pagrindais. Toks yra ir mūsų visų siekimas. Šiam darbui dr. P. Grigaitis turėjo didelį patyrimą, diplomatinę nuovoką ir sugebėjimus.

Jis buvo idealus ir nepakeičiamas kovotojas už Lietuvos laisvę, todėl lietuvių ir lietuvių tauta jo niekada nemirš.

Dr. Pijus Grigaitis savo veikla jau įėjo ne tik į Amerikos lietuvių istoriją, bet ir į mūsų vi-

TECHNOLOGIJOS VOGIMAS

Neseniai Vakarų Vokietijos saugumo viršininkas H. Hellenbrachas per spaudos agentūras pranešė, jog Rytų Europos komunistų slaptoji žvalgyba vis nuolatė išpiniči visose Vakarų Vokietijos planonės ir krašto gynybos sferose. Viršininkas pabrėžė, kad prieš tai vedama skninga kova. Neseniai buvo suklest Sovietų prekybos misijos narys, KGB agentas Balaševs, kuris bandė įsigyti vienos KGB elektros įmonės slaptus planus.

Komunistinių žvalgybų tikslas yra gauti kuo daugiau žinių apie Vakarų technologinius ir gynybinius atities planavimus. Nelegalūs technologijos įsigijimai šnipinėjimu ir pagalba įvairių nesąžiningų kompanijų, talkininkaujanti oficialioms ir pusiauoficialioms įvairioms Rytų Europos kraštų alstovyboms ir prekybos misijoms, sutaupo daug lėšų, kurias reikėtų išleisti tyrimams ir bandymams.

Vakarų Vokietija komunistams yra labai patogi, nes ji kasmet atvyksta apie 15-18 tūkstančių žmonių iš rytų. Iš jų apie 65 procentai yra darbingi. Taigi Rytų Berlyno sągumui nesunku kartu su jais pasiųsti ir savo agentus.

Iš rytų atvykusiems, kurie nori gauti darbą, susijusį su saugumo rizika, dabar jau daromi labai atsargūs asmens patikrinimai. Iki šiol dar neužmiršta Gijomo šnipinėjimo byla, kuri priverė kancelerį W. Brandtą atsistatydinti.

Rytų Vokietijos saugumas savo agentų verbavimo metodų beveik nepakeitė. Sumažėjus darbams, tas verbavimas dar pailgėjo. Vienas iš paprasčiausių užverbavimo būdų yra maždaug toks: pirmiausia siunčiamas "užkalbinimo laiškas", po to seka telefonų ar laišku darbo pasiūlymas.

Kita proga pasigauti aukų komunistams atsiranda, kai vakariečiai patys privačiai atvyksta į rytų kraštus. Maža kas vykstančiųjų į Rytų Europą nežino, kaip gudriai veikia KGB. Jau iš pat pradžių jie patikrina visus paduotuosius prašymus gauti

tos tautos istoriją. Baigdamas noriu pareikšti, jog 1988 metai turi mums simbolinės prasmės: jie davė lietuvių tautai "Aušrą", o taip pat ir "Aušros" sūnų dr. Pijų Grigaitį.

(Pabaiga)

rai rūko, ir geria, bet joms nepatinka ir kad vyrai nerūko, nei geria.

Rūkoriais ir girtuokliams vyrams moterys sako:

— Jūs netikite, jūs paleistuviai, jūs pasigėrę keikiate ir nušate savo žmonas!

Bet ne rūkoriais ir ne girtuokliams vyrams moterys irgi sako:

— Kas iš jūsų per vyrai: nei rūkote, nei geriate. Tai gal jūs ir moterys nemylite?

Tad, kas joms patinka, o kas ne...

TIK PUSĖ TIESOS

Viena Hollywoodo artistė, nei sykį nevedusi, įbėga į direktoriaus ofisą, skųsdamosi:

"Apgrįskit mane nuo skleidžiamų pletkų, būk aš esu motina šėčių vaikų".

"Nesikarščiukit per daug", ramina ją direktorius, "ką žmonės plepa ir pasakoja yra tik pusė tiesybės".

TEISME

— Del ko paėmė tik prekes, o pinigai pinigūs dėžėje?

— Aukštasis teisėjau, aš dabar pats suprantu padaręs klaidą. — atsakė kaltinamasis.

TELEGRAMA

Vienas pirklys pasiuntė į "walesale" telegramą:

"Tučiuojau prisiųskite 100 porų batų. Jei bus geri, gausite čekį".

Tą pačią dieną atėjo atsakymas:

"Atsiųskite čekį. Jei bus geras, gausite batų".

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitoms, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savivalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivinijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdranda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo spylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pasakys ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesensti. Vito Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macūno, P. Jomko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis M. K. Čiurlionio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnos kūrybos pavyzdžiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojant tiems, gerinties autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS. Antano Rūkės aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sauso gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities lėta ratiūnė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVIAKASIS PAMARTS. Henriko Tomo-Tamalauskio komial parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabalgoje duodami rityvardžių pavadinimai, jų vertinimai ir vokiečių kalba. Laba naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$4.

● KĄ LAIMĖS IRMS rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pamašiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a. fargo Jankino knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poiją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELS. H. Zoschenko kūryba. J. Valušo vertimas. 306 pusl. knygoje yra 40 satyrinių novelių. Kaina \$5.

Knygos gaunamos Naujienos, 1789 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant galima gauti ir kitas patrauklūs leidinius.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

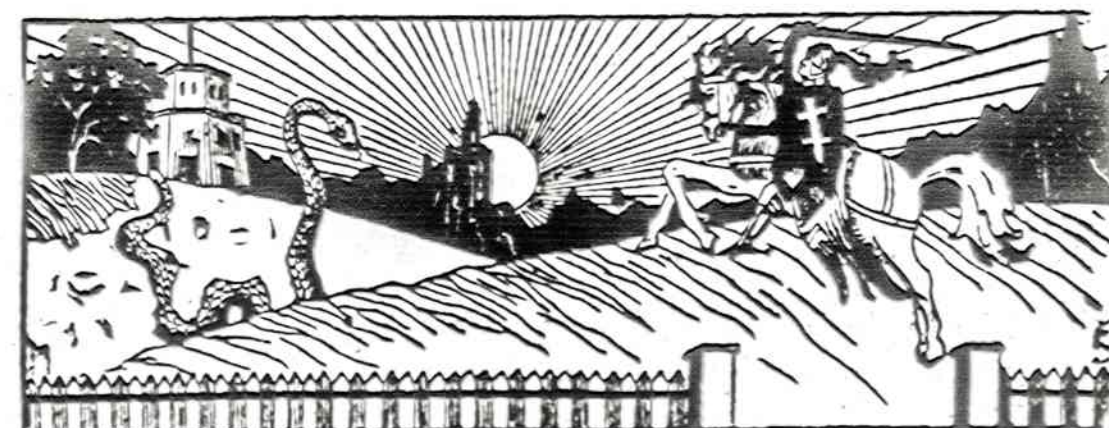
Atdara šikiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Irž. LIODAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

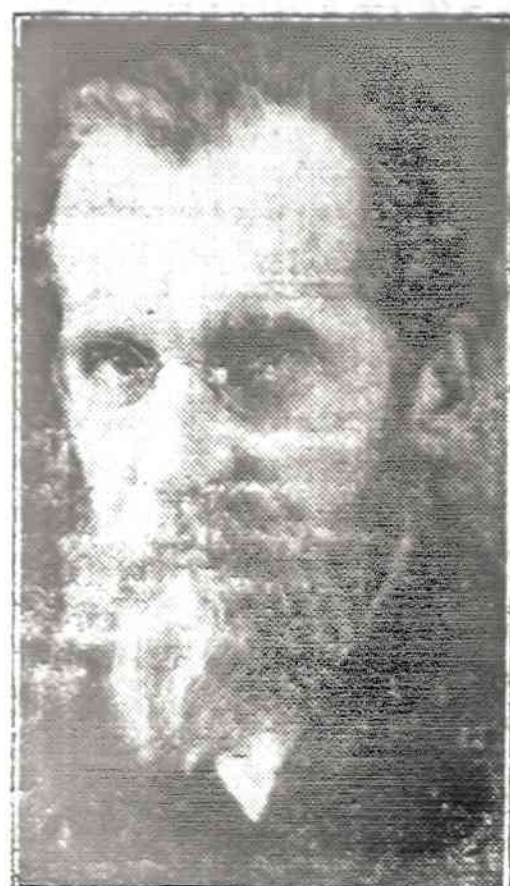
parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jauniumu ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslūs vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kiti viršeliai, Paštus \$2.

NAUJIENOS

1789 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

KAIP AŠ TAPAU VILNIEČIU

Prof. Mykolas Biržiška

(Tęsinys)

Baigiantis 18-iesiems metams

1918 m. ruduo ir ypačiai žiemą vilniečiams, jų tarpe ir man, buvo ypatingai įtempto darbo. Jausmų pakilimo ir iš viso nepaprastai gyvo veikimo, kitiems gal tik plepėjimo — judėjimo metas.

Dėl Uracho rinkimo pasitraukęs iš Tarybos darbo (Už monarcho Taryba pasisakė liepos mėn. ne 13, kaip mano buvo pasakyta, tik 11 d., už ją betgi balsavo 13 nariai prieš 7 — S. Kairys, J. Vileišis, S. Narutavičius, P. Klimas, A. Stulginskis, J. Vailo, Kairis ir mane), kurie tą klausimą spėsti nepripažino galima Steigiamajam Seimui. Keturiems po to iš posėdžio pasitraukus ir likusiems tai palankius išstojimu iš Tarybos, jų vieton tuojau buvo kooptuoti bene 6 iš anksto jau numatyti kandidatai ir buvo išrinktas Urachas karaliumi, su kuriuo taip pat, žinoma, iš anksto buvo susitarta ir apie kurio kandidatūrai, Taryboje prieš tai niekados neminimą, girdėjome jau porą mėnesių — apie ją užsimindavo ir vokiečių spauda.) ir priskubėjęs į Viekšnius grįžtančių iš Rusijos tėvų pasitikti (pavėlavau vieną dieną), tegižau tik rugpjūčio mėn. prieš pamokoms gimnazijoje prasidedant, Vilnius jau buvo prigrūstas grįžusių mūsų pabėgėlių ir tremtinių, kurie parvažiuo kupini noro dirbti ir visokių visokausių sumanymų, o taip pat priekeli nuo 1917 m. vasario mėn. Rusijoje bėvykstančių revoliucijos įvykių.

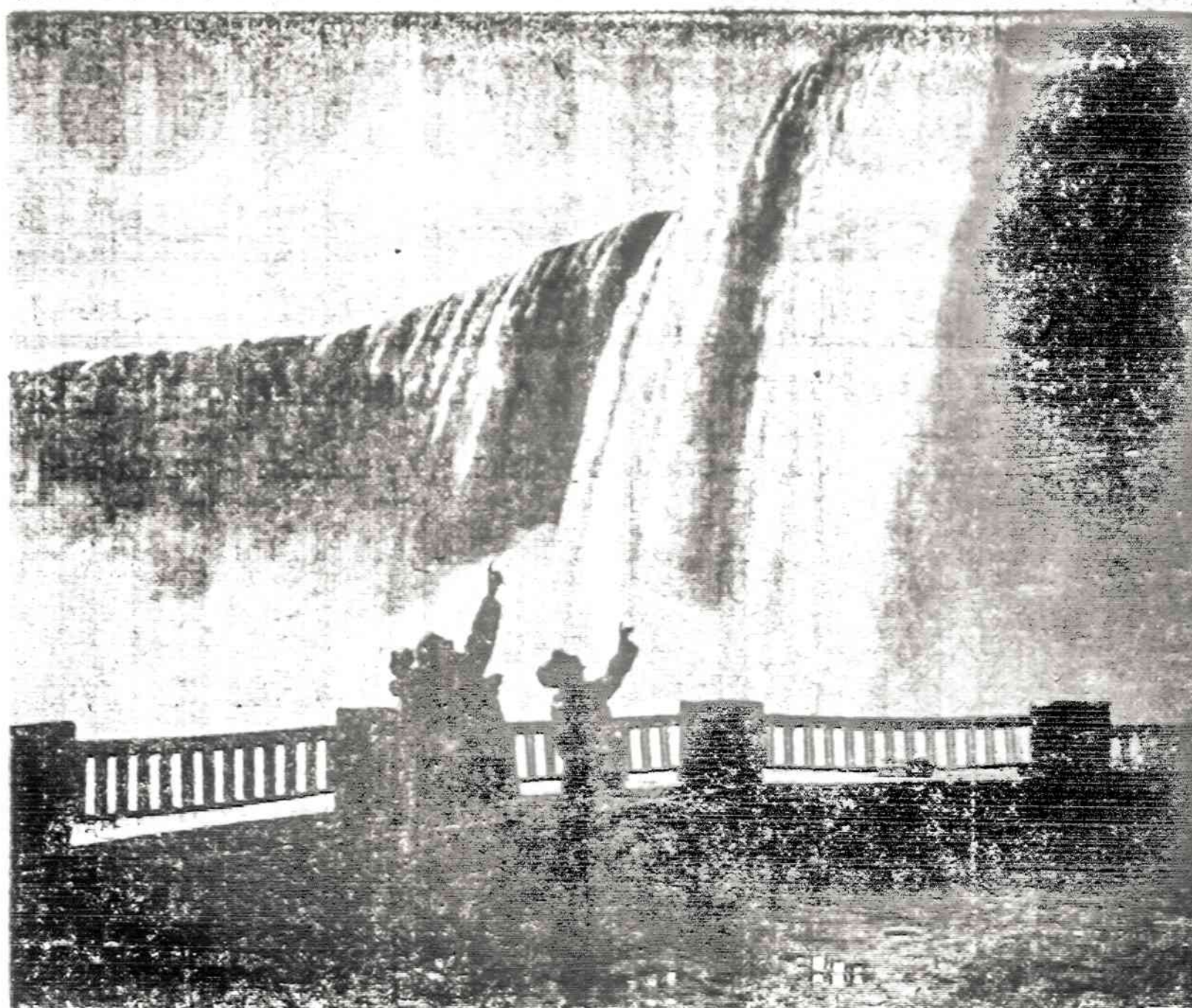
Kažkaip apie tą laiką gimnazijoje susitikau netikėtai su Vinceriu Kapsuku, kuris Vilniun slapta buvo atvykęs ir kurio nebuvau maies nuo 1911 m. pradžios, kai jis, pabėgęs iš Sibiro, su Vlad. Zubovo (mūrė 1933 m.) žinia kurį laiką buvo slapstęsis jo dvare Medemrodėje pas savo svaigę, dvaro darbininkų ir kumedių vaikų mokytoją Aldoną Džidulę (dabar Kazanavičienę).

ne). Ne tiek nustebino mane jo atsiradimas, kiek atvykimas pas mane. Žinojau, jog Rusijoje jis mane, Kairį ir kitus socialdemokratų, kurie stėjo Tarybon ar jų tik palaikė, gyvu žodžiu ir raštu smerkė, pravarė džiavo socialpavidais ir pan. Tuo tarpu dabar jis lyg niekur nieko, prieteliškai su manim pasisveikinęs, pasiūlė man pasiskirti lietuvių literatūros istorijos rašymui, kam, girdi, skiriamas esą 60.000 cariskųjų rublių, mūsų litais taiti būtų 300.000 litų!

Man ironiškai paklausus, kaip jis, tiek mane ir mano draugus išgarbystes Rusijoje pasidavė, lais, galys su tokiu žmogumi dabar kalbėtis, jis ramiai atsakė: politika esanti politika, lietuviškas pasidavėlis esąs tik nevienas, vykęs rusiško predatelio vertimas: nei jis pats, nei jo draugai nemana, jog aš ar Kairys būtume kam pasidavę, tik esą suklydę, tad esą norima mane apdrausti nuo pavojingos politikos, kuriai aš nesąs tikęs, ir aprūpinti mane tokiu darbu, kurį aš vienas, girdi, tesugebėsiu atlikti. Gavau, žinoma, padėkoti už pakilimą manęs predateliu ir išsiūlymą man tokių darbo sąlygų, apie kokias niekados ne samnuoti nesapnavau, ir pripažinti tai gerokai esant pavėluota, nes dabar po visa, kas nuo 1917 m. spalio mėn. yra įvykę Rusijoje ir kuo tai Lietuvai gresia, trauktis iš politikos kovos ir draustis sau literatūros darbą būtų tikras pasidavimas.

Čia teko mudviem persiskirti, bet ir atsivėikindamas jis man išsiūlymą, kaip dar susiprasiant, kitių karių teusiliko 1919 m. sausio mėn., kai aš, suimtas, buvau jo laimomas ir teisiamas kaip Tarybos narys ir laikinosios Lietuvos vyriausybės įgaliotinis.

Daug sunkiau buvo likviduoti pavoju, kuris jau nebe tik mano "sąžinei" grėsė, tik mano vedamai gimnazijai. Grįžo Voronežo gimnazijos, grįžo šiaip daug gimnazijos mokytojų, cenzūgų ir prityrusių, ne tik reikalingų darbo, bet ir teisingai reikalaujančių sau pirmenybės palyginus su mumis savanoriais, erzina mokytojų, kurių kitiems mokyklos darbas buvo tik visuomenės priemestas, iš Rusijos atvykstančiams mokiniams mūsų trejų metų klaurai lietuviškas mokyklos atrodė sunkios, mokytojai neautoritetingi, patalpa nepakankama, jų tval reikalavo geresnės, ypačiai valstybinės, gimnazijos. Vilniaus lietuvių vadovybei teko nemažai pagalvoti ir pasigėnė į iki reikalus pavyko sutvarkyti. Sustiprinta gimnazijos mokytojų personalas cenzūgais ir šiaip iš Rusijos parvykusiais, ką iš dalies padidulę (dabar Kazanavičienę).

Niagara laukia turistų

Lietuvių Fondo narių suvažiavimas

S. m. kovo 24 d. Jaunime cenantas, I. Buhierė — Lietuvių Fondo 21 visuotinis narių suvažiavimas. Suvažiavimą atidarė LF Tarybos pirmininkas Stasys Baras, pasveikindamas 21 visuotinio LF suvažiavimo dalyvius, pritaugę, kad praeiti metai LF buvo našūs. Padėkojo radijo vedėjams ir spaudai už LF garbinimą. Pakvietė į prezidiumą: Kazį Ambrozių, Povilą Kilių, Mariją Remienę ir Joną Vaznelį. Į sekretoriatą: Danų Kojelę ir Emutę Tamulynaitę. Invokacija — malda sukalbėjo kun. Juozas Prunskis. Mirusiems LF nariams pagerbti Ema Pušneraitienė uždege žvakutę. Mariją Remienę perskaitė ilgą sąrašą mirusių LF narių. Sveikino suvažiavimą V. Kankoraiš.

didesnis įsitraukimas visuomenės ir politikos darbu, kurio jie nebustengė suderinti su mokyklos darbu, tad vienas ar kitas iš ankščiau iš mokytojų tarpo pasitraukdavo. Tačiau vis dėlto mūsų vadovybei teko susidaryti tam tikrą Globos tarybą griežtesniems žygiams atlikti. Tai taryba, kurion, be manęs, įėjo pavarą grįžęs iš Rusijos dėl karu nukentėjęs, esąs šelip draugijo, centro komiteto pirmininkas Mart. Yčas ir visą vokiečių okupaciją pakėlęs vicepirmininkas kun. (dab. Kašladeris) vyskupas) Juoz. Kutka, gavau pateikti apie mokytojų žinių, kuriomis pasirėmus aiškiai 3 studentai ir 2 slėpnok šiaip mokytojų vadovybei pasidėjus nepalikti jų be darbo. Jų vie on pakvietė 10 naujų mokytojų.

(Bus daugiau)

traktoriais.

Iš Pelnio skirstymo komisijos Antanas Razma pranešė, kad 1983 metais buvo išdalinta įvairiems lietuviškiems reikalams 162.325 dol. Iki 1983 m. pabaigos Lietuvių Fondas iš visų jau paskyrė lietuviškai veiklą 1.191.586 dol.

Iš Palikimų komisijos K. Ambrozaitis pranešė, kad iš viso palikimų yra gauta 103.500 dol. Yra išleista instrukcija kreipiantis į lietuvių advokatus palikimų reikalų sutvarkymu.

Informacijos Komisijos Antanas Juodvalkis pranešė, kad komisijos reikalus informuoti apie LF veiklą per spaudą ir radijo valandėles bei kitais kanalais.

Vajaus Komisijos Marija Remienė pranešė apie buvusius parengimus-balius, kurie davė gero pelno. Šiais metais balius numatytas lapkričio 17 d.

Kontrolės Komisijos Antanas Šantaras pranešė, kad padarius kontrolę rasta viskas tvarkoje išlaidų ir pajamų pakvietimams tvarkingai vedami.

Visi pranešimai su mažomipastabomis daugumos priimti. Į Tarybą slaptu balsavimu išrinkti šie asmenys: K. Ambrozaitis, J. Vaznelis, M. Remienė, P. Kilius, M. Drunga ir P. Reimkis. Į kontrolės komisiją: J. Rimkevičius, V. Kleiza ir A. Markelis.

Lietuvių Dailiojo Meno Instituto pranešimą padarė G. Balukas. Dailininko Prano Domšaičio mieste cente surungta pėda amerikiečiai kritikai labai gerai įvertino. Parduota 15 paveikslu. Dabar norima įsigyti dailininko Dobužinskio paveikslus "Senoji Lietuva".

V. Kučkus, iš Detroito, M. K. Rankėvičius, iš Santa Monica ir M. Lenkauskienė, iš Clevelando, pranešė, kad Lietuvių Fondas gyvai reikiasi ir nuolat atkos plaukia. Statuto pakeitimo ir priėmimo

reikalų kalbėjo J. Valaitis. Statuto 41 paragrafo pakeitimas sukėlė gyvas diskusijas. Šis paragrafas taip surašytas: LF Tarybos siūlymu, LF gali būti likviduojamas tam tikslui specialiai sukvietame visuotiniame narių suvažiavime trijų ketvirtadalių suvažiavime registruotų narių balsų dauguma. Lietuvių Fondo likvidavimo atveju, suvažiavime dalyvaujant nariai išrenka Patikėtinių Tarybą (Board of Trustees), kuri prižiūri, kad būtų vykdomas LF pradininkų nubrežtas pagrindinis tikslas perduoti visą LF turtą Nepriklausomos Lietuvos institucijoms arba organizacijoms, neprasilenkiant su U. S. Internal Revenue nuostatais. Lietuvių Fondo likvidavimui reikalingas JAV LB Tarybos kvalifikuotos narių daugumos pritarimas. LF turas ar jo dalis negali būti pasidalinta LF narių tarpe arba perduotas ne lietuvių kilmės organizacijoms.

M. Drunga pastebėjo, kad pagal dabartinį statute pakeitimo redakciją, keičiantis laikams ir apskriems advokatams, veikiant, LF sutauptyti ir suaukoti pinigai gali patekti rusams. Šis paragrafas turi būti perredaguotas. J. Balčiūnas ir Z. Juškevičienė pareiškė, kad pinigų LF aukoja visų pažiūrių lietuviai, o ne vien LB nariai. Šiame paragrafe sakini, mininti Lietuvių Bendruomenę, reikėtų visai išbraukti. V. Kleiza reikalavo visus paragrafus, liečiančius statute pakeitimą peredaguoti ir gražinti Komisijai, o tik ekančiame suvažiavime svarstyti.

APRILIAUS PIRMOSIOS PROGA

Lietuviai sako, kad apriliaus pirmąją galima meluoti, o kodėl ne ir kitomis progomis? Štai, kad ir po "pėdės" kiek pavėluotai sugrįžę į namus ir radus priesaikos rūstų veidą:

Idomu buvo pasikalbėt, niekam blogo nelinkėt. Ak, žmonele, užtrukau, gerą draugą sutikau. Palinksmint širdį, vargų apsėsta, Užėjom aludėn tik atsigavimui...

Taip, žmonele, nemeluoju ir tiesiai gatve važiuoju. O raudonšniūriai iš paskos, o aš atsiradau už grotos. Ko jie nori ir ko geidžia, bet jie mane ir ižeidžia! Nutariau rimtai, Gavėnios laiką praleidau šventai!

V. M., Winnipeg, Man.

NUO 1715.

Jūsų protėviai gardžiavosi paslaptingu, turtingu, švelniu, šildančiu, elegantišku Martell Cognac skoniui nuo 1715 m. O kai žmonės taip ilgai ką nors vertina, jūs žinote, kad tai yra labai gera. Sveiks.

Imported by The Jos. Gambeau Co., N.Y., N.Y. © 1981 80 proof.

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need. Don't be a Horse Latender.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

- DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.
- YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.
- IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED IN THE RIGHT LANE...

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

Postmaster: Send address changes to Naujienos

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Canada \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:

metams \$45.00
pusi metų \$24.00
tris mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitoje JAV vietoje:

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

metams \$40.00
pusi metų \$22.00
tris mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:

metams \$45.00
pusi metų \$24.00
tris mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00

Užsieniuose:

metams \$48.00
pusi metų \$26.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

P pinigų reikia siųsti pašto Orderiu kartu su užsakymu.

Antano Pleškio darbas

Antanas Pleškys, nepriklausomoje Lietuvoje, Klaipėdos Prekybos Institute baigęs ekonomijos kursą, o vėliau ir atskaitomybę, ilgus metus dirbęs Klaipėdos Žemės Banke, karui einant prie pabaigos, patraukė kartu su tūkstančiais lietuvių į Vakarus. Vokietijoje kartu su kitais lietuviams dalyvavo visuomeniniame tremtinių gyvenime, pasisakydamas tremtinių spaudoje svarbesniais tremtinių klausimais, atvyko į Ameriką ir čia išaugino sukurta šeima, išleisdamas vaikus į aukštąjį mokslą.

Visą laiką domėjosi ne tik tremtinių, bet ir anksčiau Ameriką pasiekusių lietuvių visuomeniniu gyvenimu. Atidžiai sekė Amerikon atvežtą JAV Lietuvių Bendruomenės gyvenimą, bet susipažino ir su Amerikoje įsteigtomis lietuvių organizacijomis bei jų spauda. Turi svarbesnį lietuvių spaudos rinkinius, o kurių neturi, tai žino kur juos gali rasti.

Antanas Pleškys pastebėjo, kad Amerikos lietuvių visuomeninis gyvenimas nėjo ta vaga, kurios dauguma norėjo. Lietuvių tarpe keliais svarbesniais klausimais kilo nuomonių skirtumai. Tie nuomonių skirtumai kenkė vieningam Amerikos lietuvių darbui. Nuomonių skirtumai sukėlė kivirčius ir bet koki bendrą darbą ardančius ginčus. Ginčus vedė organizacijų priešakyje stovėjusieji žmonės. Jie žinojo, kuriais sumetimais buvo vedami ginčas ir kas trukdė bendram darbui. Bet didelė Amerikos lietuvių dauguma 15 metų besitęsiančių kivirčių nesuprato. Kas skaitė — primiršo, senus laikraščius išmetė ar, beieškodamas į kitą butą, turėjo juos palikti.

Mokytas Pleškys, būdamas kruopštus žurnalistas, nesutarimus sukėlusius nuomonių skirtumus surinko, tvarkingai surašė, kad skaitytojai galėtų susidaryti apytikrą nuomonę apie nesutarimų esmę. Jis logiškai išdėstė JAV Lietuvių Bendruomenės, Amerikos Lietuvių Tarybos, o paskutiniui metu ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo

Komiteto oficialiai pareikštas nuomones ir nesutarimų priežastis.

Pleškys žinojo, kad neskaitantiems arba mažai rašytų žodžių besidomintiems lietuviams jo darbas nebūna naudingas. Jam atrodė, kad jis labiausiai būtų tikęs dabar ruošiamam Lietuvių Enciklopedijos antram papildymui. Enciklopedija yra gana plačiai Amerikoje paplitusi. Ja naudojosi tėvai, o dabar naudojasi ir vaikai, kurie nori ką nors patirti iš lietuviškos praeities ir dabartinio gyvenimo.

Dabartinėje enciklopedijoje yra ilgokų rašinių apie Amerikos Lietuvių Tarybą, Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą ir JAV Lietuvių Bendruomenę. Bet nėra nė vieno žodžio apie šių organizacijų 15 metų besitęsiančius nesutarimus. Enciklopedijos papildyme būtų buvusi tinkamiausioji vieta išdėstyti priežastis, kodėl šios trys lietuviškos organizacijos nesutaria.

Dabartinis Lietuvių Enciklopedijos papildymo redaktorius yra visai kitos nuomonės apie papildymo tikslus. Jis mano, kad šios rūšies informaciniai veikalai visai nesidomi polemika. Jis pavertė Antano Pleškio atsiųstą rašinį, pakrikštijo jį poleminiu ir grąžino autoriui. Antanas Pleškys jokios polemikos neveda. Jis, surinkęs besiginčijančių žmonių pareiškimus, juos pacituoja, kad skaitytojas pagautų nesutarimų esmę ir žinotų, dėl ko buvo sukeltas bereikalingas ir beprasmiškas tarpusavio ginčas. Jeigu A. Pleškys nebūtų pacitavęs priešingos pusės ir nebūtų nurašęs jos pozicijos, tai tada būtų galima kalbėti apie beprasmišką laikraštinę polemiką, bet Pleškys nurodo abi nesutarimo puses, kad skaitytojas suprastų nesutarimo priežastį.

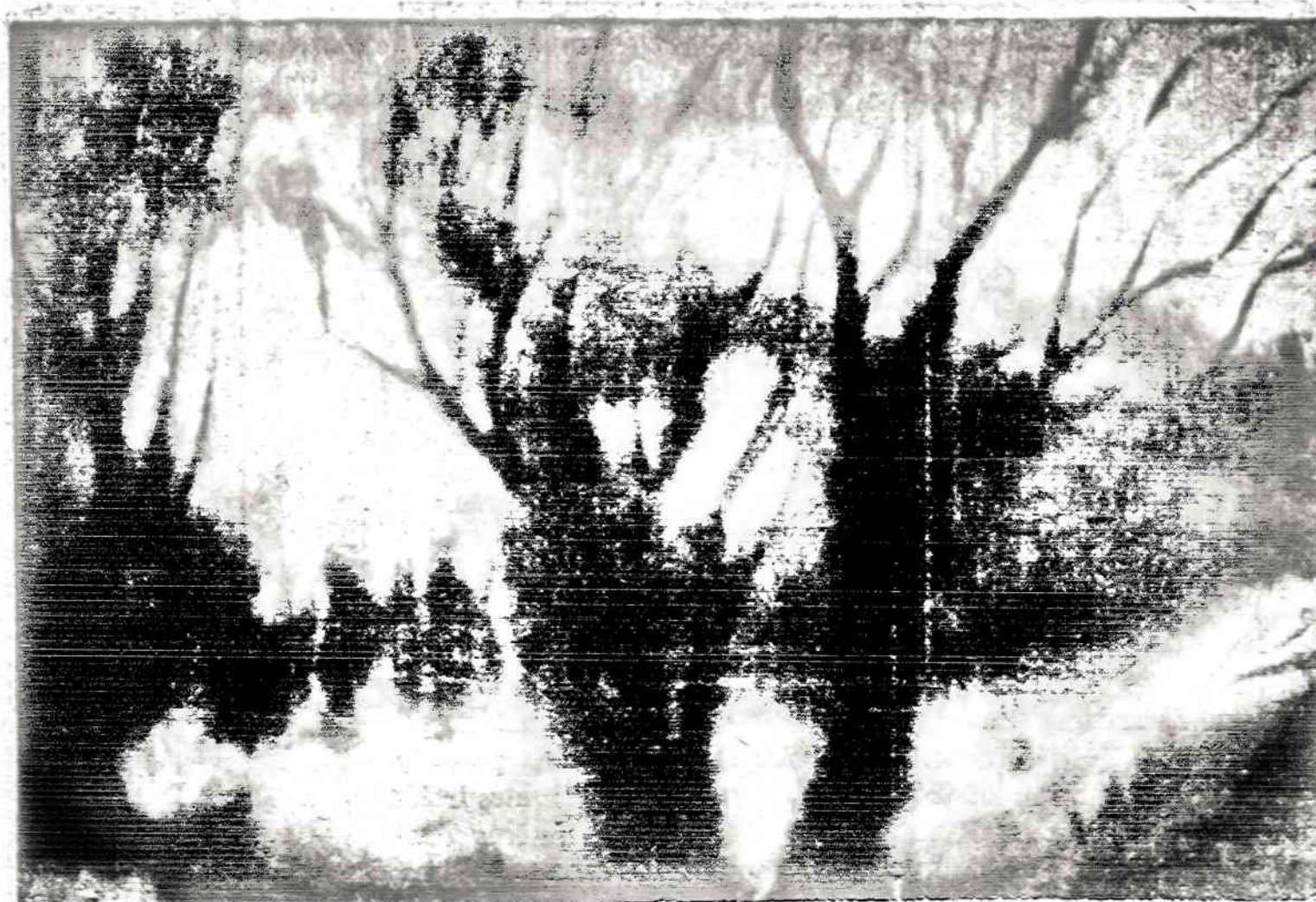
Dabartinis L.E. redaktorius toliau nueina. Jis kitaip supranta L.E. papildymų tikslus, negu p. Pleškys supranta, ir nusprendęs rašinio nespausdinti, p. Pleškui rašytame laiške pirmiausia įdėda tokį sakinį: "Ačiū už pasiųstą voką ir pašto ženklus. Iš to supratau, kad turite teisingą nuomonę apie enciklopediją". Pleškio nuomonę apie ruošiamą L.E. papildymą atmeta, bet rašo, kad Pleškys turi teisingą nuomonę apie enciklopediją.

Jeigu redaktorius būtų A. Pleškio nuomonę pripažinęs teisinga, tai jo studija apie organizacijų nesutarimus būtų atspausdinęs. Kiekvienas lietuvis, perskaitęs A. Pleškio straipsnį, būtų žinojęs, kas sukėlė 15 metų besitęsiantį ginčą ir būtų galėjęs suvokti tikras priežastis. Didžiausioji aukštus mokslus baigusių intelektualų nelaimė yra ta, kad jie vienaip rengiasi padaryti ir daro, o visai kitaip rašo.

A. Pleškys paruošė bešališką studiją apie 15 metų lietuvių tarpe einančius kivirčius. Jis surinko oficialius pareiškimus ir pasiuntė L.E. redakcijai. Jo straipsnis jam buvo gražintas su tuščiais patarimais. Redaktorius turėjo žinoti, kad joks lietuviškas žurnalas Pleškio studijos nespausdins. Nespausdins jos ir savaitiniai laikraščiai. Ją būtų atspausdinęs Keleivis, bet jis atvykusių buvo sugniuždytas. Naujienos sutiko A. Pleškio darbą spausdinti. Jos tai ir padarė. Paleido atkarpoje. Pradėjo š.m. kovo 16 dieną, o baigė kovo 27 d. Turime pranešti skaitytojams, kad nesikreiptų į Naujienas, prašydami A. Pleškio straipsnio. Visi tie numeriai išparduoti.

Kas atsitiko? Nauji Naujienų skaitytojai, kurie nebuvo girdėjęs apie lietuvių tarpe frontininkų sukeltų kivirčių pradžią, pradėjo prašyti šių numerių. Pirmieji trys numeriai praėjo tyliomis, nepastebėti, bet sekantieji numeriai sukėlė susidomėjimą ir žmonės jų reikalavo.

Nežinome, kokie bus rezultatai, bet mums visą laiką buvo aišku, kad kiekvienas lietuvis privalo daugiau ži-

Antanas Petrikonis

"Peizažas"

VLADAS POZELA

KOVOS DĖL SPAUDOS

(ATSIMINIMAI)

(Tęsimys)

Toks "vakar dienos larys" reikalavimas ištiko ir Joniškėlio dvaro savininką poną F. Karpį. Iš karto pasinešęs terorui ir policijos priemonėmis užgniaužti streiką, vėliau, gavęs žinių iš kitų dvarų, jis alijo ir nusileido kumečiams. Derybose dalyvavo ir streiko vadovybė. Neaplenkė tai ir mangs.

— Aš turiu į jamstą misiją, — tais žodžiais kreipėsi į mane dektaras Peškevičius, sūnus, sutikęs mane Puziniškyje. — Opią misiją nuo pono Karpio. Streiko reikalų. Ar nemanei tamsta, kad streikai gali sugriauti dvaro ūkį, sugadinti gerus kumečių santykius su ponu ir dvarą atstumti nuo inteligentų?

— Daktare, aš norėčiau pirmiau paklausti misijos motyvų ir patikrinti jos adresą.

— Prašau, istorija paprasta. Nors streikas ėjo komiteto vardu, bet jis buvo tamstos ir kitų žinojimas. Dvaras tai žinojo. Pono Karpio prašomas, aš turėjau kreiptis į tamstą ir rasti išeitį iš padėties. Motyvai taip pat paprasti. Pono Karpio dvaru kumečių algos didesnės kaip kitur. Dėl jų dvaras vos suveda galus su galais. Dėl pridėti algos reikšmingai įbristi į skolas. Ūkis neišatkins. Kokia kraštui iš to nauda.

noti, reikalingos tikslios žinios. Juo tiksliau lietuvis bus informuotas, tuo lengviau bus su juo susikalbėti. Žiniam lengviau orientuotis, visiems maloniau su juo dirbti.

Antanas Pleškys atliko didelį darbą. Jeigu tas darbas būtų išleistas brošiūros formoje, tai jis pasiektų ir tuos, nuo kurių L.E. bando gyvenimo faktus paslėpti.

Kur nesantaika, ten arda. Nukenčia dėl to ne tik savininkas, bet ir kumelis: arba jis netenka darbo, arba, laimingesniu atveju, geresnės algos, kurią buvo turėjęs.

Tokiose kolizijose reikšmingas būna inteligentijos vaidmuo. Išaiškinti įvykusią padėtį, suprasiti ją ir surasti jai taikos kelį be skriaudos vieniems ir kitiems — kiekvieno inteligento uždavinys. Geri pavyzdžiai nu-teiks ne tik kumečius, bet ir dvarą, išsivyrus jų santykiuose pasitikėjimas.

— Aš atsakiau.

Tamstos ir pono Karpio klausimai įdomūs: jie nauji, šios dienos klausimai. Tik prie-eini, daktare, prie jų, kaip prie savo kišenės daiktų: imi juos iš vienos ir dedi į kitą. Streikas ne mūsų kišenės daiktas. Jis visuomenės reiškinys — kovos darbo su kapitalu (jam suprantai reikia žiūrėti jo kilmės ir raidos). Toji kova atėjo ir į Joniškėlio dvarą. Kova su ponu vyksta dėl solesnės, lig šiol dar alkanos duonos, dėl dalies to "pelno", kurį kumelis uždirba, bet ponas pasiima. Ji nesustabdoma.

Streikas, tamsta sakai, gali sugriauti dvaro ūkį. Gyvenimas rodo, kad tokiu atveju gali atsitikti viena iš dviejų: arba ponas

Karpis išbrauks iš savo biudžeto, sudaryto iš kumečių ponui uždirbto "pelno", kokią nors ne-produktyvią ūkiui poziciją, sąkysim, kelionės išlaidas į Varšuvą, ir tuomet susibalansuos jo šiek tiek sumažėjęs "pelno" biudžetas, arba, blogiausiu atveju, dėl ūkio technikos neatlaikys konkurencijos su kitais savininkais, nusigyns ir išeis į beturčių eiles. Kito pažangesnio savininko rankose dvaras lienu-stos gyvavęs. Žalos kraštui dėl to nebus.

— Tamstai rūpi, daktare, geri kumečių santykiai su ponu?

— Amžiais, manau, ponai nelepina kumečių. Ir tuomet, kai už dvarą jie baudžiami, ir dar, dar, kai už algą jie deda ponui turėti. Vargas ir tamsa yra plati darva, anot tamstos, tėviškiems pone jaunimams. Bet ar dėl jų išnyksta išatdijimas? Ne, jis lieka.

Nežinrnt to, santykiai gal būti kultūringesni. Pavyzdžiui, čia jau yra. Kai kur dvaruose jau galima užtikti šio tokio rūpestio kumečiais — laikraščiai jiems, mokyklos vaikams ir pagalba ligoje. Kitaip sakant, ten pradedami kumečiai kultūrinti. Tamsta manai, kad iš laldarybės? Ne, iš teisingai supras-to reikalo. Ten ponas suprato, kad ne jis laiko ir maitina kumečius, bet kumečiai savo darbu jį išaiko ir turį jam sude-da. Daktare, aš linkiu ir ponui Karpiui eiti tuo keliu saraku — e su kumečiais. Tikrai, jie tuomet bus žmoniškesni.

Baigę kalbą, atsivėlėkime. Likome abudu savo pozicijose. (Buz daugiau)

— Graikų policijos viršininkui Ludininkas papasakojo, kad britų diplomatai nušovė arabas.

DR. PRANAS SKARDZIUS

LIETUVIŲ KALBA, JOS SUSIDARYMAS IR RAIDA

(Tęsimys)

Taigi dėl tokios tad ilgos izoliacijos ir mūsų kalba ilgai galėjo pasifikti nepaliekta antikinės ir vėlyvės Vak. Europos kultūros bei civilizacijos. Dėl to ji, plisdama daugiausia pati savaime, be didesnių pašalinių įtakų, iš vienos pusės galėjo savyje išlaikyti nemažą gilią senovės, iš kitos pusės, vystydama beveik izoliuotai, ji daug kur yra nuėjusi savotišku, skirtingu keliu. Pvz., tokios lytys kaip vs. vd. šaka, km. šakos, nd. šakai, gl. šaka, ds. vd. šakos, km. šakų, gl. šakas, sen. vt. šakos ir kt. su mažomis atmainomis gali būti tiesiog kildinamos iš pačios ide. prokalbės.

Ypač senas dalykas yra vardžodinė vs. var-dininko galūnė -as iš ide. -os, plg. gr. lógos "žodis", sen. lot. volgos, vėliau vulgus "minia, liaudis" ir kt. Mūsų kaimyninėse slavų bei germanų kalbose ši galūnė yra jau priešistoriniais laikais išnykus, būtent — slavų kalbose galūninis -s dar bendrosios prokalbės metu yra atkritis, o kamiengalinis -o-, pavirtęs tam tikru pusbalčiu, vėliau atskirose kalbose nusitęjęs būti visai tariamas; germanų kalbose, priešingai, ide. -os iš pradžios yra pavirtęs į -as, vėliau į -az ir pagaliau runų kalboje į -ar; pvz., progerm. *stainas per *stainaz

yra išvirstęs į runų stainaR; tuo būdu gotų stains visų pirma yra kildintinas ne iš *stainas, bet iš pereiginės lyties *stainaz. Progerm. galūnė -as yra dar išlikusi germaniškuose suomių kalbos skoliniuose, pvz., anas "sija" (plg. gotų ants "t.p." iš "ansaz), kuningas "karalius" (plg. sen. isl. konngr, sen. saksų kuning...) ir kt.

Ši gili mūsų kalbos senovė ypač aiškiai matyti žodyno srityje, pvz., alkas "pušynas, gojus" (ypač plačiai vartojamas įvairiuose vietovardžiuose: gotų alhs (prieb. kamienas) "šventykla"; asa "Henkel, Handhabe, Handgriff": lot. ansa; asis: lot. axis; augmuo, km. augmens "augalas, ūglis, atžala; vaisius; antauga, skaudulys; augimo vieta; ūgis, augumas": sen. indų ojman- "jėga, stiprybė", lot. augmen(tum) "ūgis, prieauglis"; ausis: lot. auris (iš "ausis), got. auso; avis: sen. indų avis, lot. ovis; bebrus "bebras, Biber". sen. indų babhrus "rotbraun, braun", sen. anglos. biofor (iš "bebru-) "bebras"; būtis "būvis, buvimas": sen. indų bhūtis "tobulas buvimas, gerovė, išganymas, laime": dievas: sen. indų devas (iš "dievas), lot. deus (iš "dievos); dieveris (tarmėse dar yra ir priebalsinio kamieno: ds. vd. dievera, km. dieverų) "vyro brolis": sen. ind. devār, gr. da:er (iš da:ive:r); dūmai: sen. indų dhūmas "Rauch", lot. fumus (iš ide. *dhūmos), graikų thūmós "gyvybė, gyvybės jėga; troškimas, polinkis, drąsa, pyktis"; duona: sen. indų ds. vd. dha: nas "javiniai grūdai, Getreidekoerner"; javai:

sen. indų yavas "javai, miežiai": gyvas: sen. indų jivās, lot. vivus, laukas "Feld, Acker, Ackerboden" (seniau "šviesi miško vieta, aikštė, laukymė, Lichtung"): sen. indų lokās "laisva vieta, laisvuma; erdvė, plotas, kelias; pasaulis", lot. lūcus "pušynas" (iš loucos); maras "Seuche, Pest": sen. indų maras "mirtis", rusų mor "Pest"; menas (Sirvydo žodis) "Meisterschaft" (dabartinė reikšmė "Kunst" yra naujas dalykas): sen. indų mānas "prasmė, Sinn", gr. mēnos "siekimas, drąsa, pyktis", mintis "Gedanke": sen. indų mātis "malda, pamaldos; ketinimas, noras, troškimas; prasmė", lot. mens, km. mentis "galvojimas, protas; galvosena, būdas, nuomonė: drąsa, pyktis, aistra: mintis, vaidinys, atminimas ir kt." got. ga. -munds "atminimas, atmintis" (sen. indų śakñinis a, lot. en ir gotų un yra išriedėję iš ide. sonantinio n); paršas lot. porcus "prijaukinta kiaulė", airių ore "kiaulė" (čia pradžioje p. yra vėliau atmetamas); sen. vok. aukst. farr, farah "paršiukas"; viešpatni "poni" (tik XVI amžiaus Wolfenbüttelio postileje tesutinkama): sen. indų pātni; "ponia, valdovė, žmona", gr. pōtnia "ponia, valdovė"; pragaras "neišbrendamas kelias, praraja; rijūnas; peklis": sen. indų garas "sudėtiname žodyje a-jagaras "ožkas rijas", gr. boros "edrus", lot. carnivorus "mėsėdis"; žem. purai "žemieniai kviečiai": gr. pōros "kviečiai, javai", čekų pyr "varputis, Quecke" (iš ide. pūr-); ratas "Rad" ratali "Wagen": sen. indų rāthas "Wagen, Streitwagen",

airių roth "Rad" (šalia rethim "aš bėgu"; taigi ir mūsų ratas bus savo pavadinimą gavęs nuo "bėgimo"; plg. ratas: "ret- "bėgti" = gr. tróchos "Rad": trécho: "aš bėgu" ir kt.); rugys, latvių rudzis: sen. isl. rugr, rusų rož (iš "rugi-); sen. liet. sėmuo "sėja, Saat", dabar tik ds. vd. sėmens (arba dažniau sėmenys), km. sėmenų "Saat": prūsų semen "Same", lot. se:men, sen. vok. augst. sa:mo; siūtas "genaht": sen. indų syūtās, čekų šity, rusų šityj; srutos "Jauche" (tai yra sudaikta-vardėjęsi lytis iš būdvardžio "srutas "tekas; te-kėjęs"): gr. rūtós "fliessend, stroemend" (iš id. "srutos); stūmbas "stiebas, kotas": sen. indų stambhas "šulas; stulpas; sutvirtinimas", gr. stōmbos "pasigyrimas"; takas "Pfad, Fussteig": avest. taka-, persų tak "bėgis", rusų tok "tekėjimas, srovė; laitas Dreschboden"; veidas "reiški-nys, Erscheinung; išvaizda, pavidalas, laikymas: Gesicht, Angesicht" (latvių veids formā, rū-šis"); gr. eidos "išvaizda, pavidalas" iš "veidos, čekų vid "regimoji juslė, išvaizda, pavidalas"; žambas "astrus kampas, kantas; skvernas" (lat-vių zuobs "dantis"); sen. indų jambhas "dantis, ryklė", gr. gōmfos "Pflöck", sen. vok. augst. kamh "šukos".

(Bus daugiau)

R VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

OPHIE BARCUS

ADIJO SEIMOS VALANDOS

Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1499 AM
- radijo laimėjimas iš mūsų studijos
Marquette Parko

Adresas — Aldine Center
Telef. 778-1543

30 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONIS
Programos vedėjas
Lietuvos radijo ir televizijos
stoties WOPA - 1499 AM
- radijo laimėjimas iš mūsų studijos
Marquette Parko
Adresas — Aldine Center
Telef. 778-1543
30 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, IL 60629

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Biržnų klubo metinis susirinkimas
šaukiamas balandžio mėn. 1 d., sek-
madienį, 1 val. po pietų, Lietuvių
Evangelikų-Reformų parapijos sa-
leje, 5230 So. Artesian Ave. Įėjimas
iš šono. Po susirinkimo — valės.
Valdyba kviečia visus biržnų su-
seimonis bei artimašius gausiai
dalyvauti.

PAVASARIO AIDAI

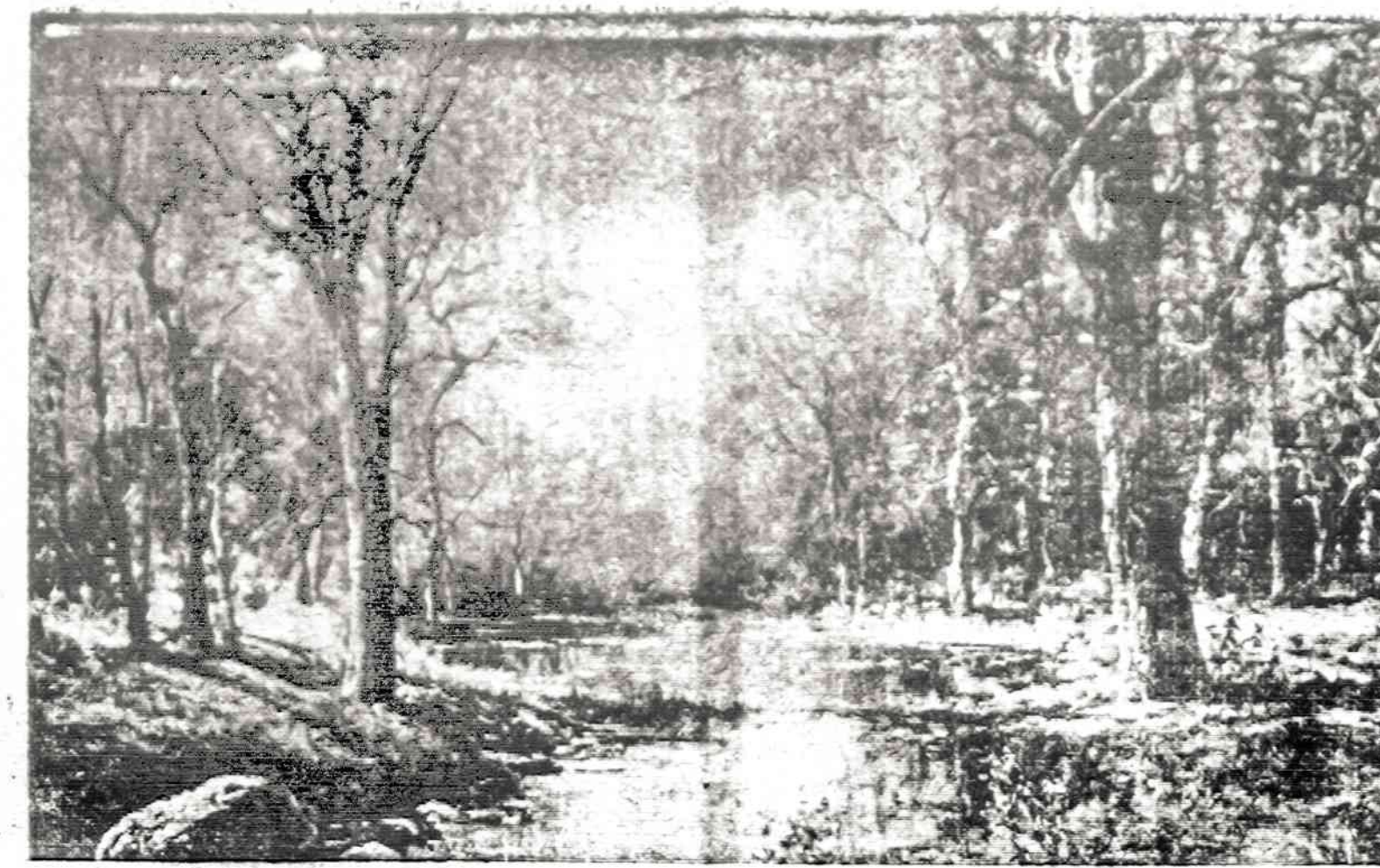
Rasa žolij
Ir kvapai gėlių;
Saulutė šviesi,
Šilta, graži;
Kaiba, juokai, linksmi visi!

Kas tai per kvapai?
Kas tai per sapnai?
Gamta tyra, —
Sakyk, kas tai yra?
Kas tai yra?...

Ten Gegutėlė,
Ten plastakėlė
Margina laukus, girias.
Kur tai gi ribos
Didžios kūrybos!
Pradžią ir galą kas gi ras!

Pavasario aidai, žiedai,
Pilni šypsos visų veidai!
Pavasario aidai,
Pilni šypsos visų veidai!
Aidai, žiedai!...

Gamta myliet,
Pasiglamonėt
Vadina tuojau, —
Tave priglaust

Štai sako, jau aš atėjau!

Širdies nebylios
Meilė pavilios
Skaisti viena
Pavasario diena!

Prie žalio šilo
Paukščiai pakilo,
Skraido kiekvienas linksmai.
Jei pažiūrėsi,
Neišturėsi,
Pravirks krūtinėj tau jausmai!

J. Steponaitis

Sunkiausias mergaičių amžiaus laikotarpis

Patarimai tėvams ir auklėtojams

Maždaug nuo dvylikų metų
mergaitės gyvenime prasideda
perinamas pericdas. Nuo to
laiko jos ima augti i moteris ir
tampa nervingomis, nelinkusio-
mis prie darbo ir mokslo. Tėvai
neprivalo už tai per daug bar-
ti ir pykti ant savo dukreles, bet
priešingai — parodyti simpati-
ją ir švelnumą.

Mergaitės pradeda įdomintis
iš tolo ir lyties klausimais. Nepa-
skaityti ir tą už bloga, bet ban-
dykite teisingai atsakyti i jų

klausimus. Tas pagelbės joms
rimčiau orientuotis ir sulaukys
nuo ieškojimo informacijų pas
svetimus.

Pasiekusi 14 metų amžiaus
vėl gerokai pasikeičia. Daugiau
subrendusi, ji ima svajoti apie
vaikinus ir giliai ismyli. Tėvai
neprivalo juoktis iš to, bet rei-
kalui esant, bandyti draugiškai
patarti. Ir tik išimtinuose at-
sitikimuose galima naudoti griež-
tumas.

Jei gyvenimo aplinkybės lei-
džia, mergaitėms reiktų duoti
šiek tiek pinigų, kuriuos jos ga-
lėtų sunaudoti sulig savo nuo-
žiūros. Tas išmokina savistovu-
mo ir atsakomybės. Pratinkite
mergaites prie namų darbo, ne-
atitraukdami jų nuo mokslo ir
jokiu atveju netarkite jų ka-
da yra pašaliniai žmonės. Vienas
klaidingas žingsnis gali sunai-
kinti dukters psichikėjimą savo
motina.

IGNALINOS ATOMINĖ JĖGAINĖ

Ignalinos atominė — elektrinė
savo energiją ėmė tiekti kaimy-
ninių Baltarusijos ir Latvijos
pramonės įmonėms, agropramo-
niniams kompleksams. Tiesiama
elektros linija į Vilnių.

KOMEDIJA PASIBAIGĖ

Po didžiulės rinktinės kam-
panijos, agitatorių ir propagan-
distų lakstymo ir rėkavimo, "de-
mokratiškiausio pasaulio rinkti-
mai" i TSRS Aukščiausiąją Ta-
tybą kovo 4 d. baigėsi. Kaip ir
visad rinkėjams pademonstruo-
jant neišardomą Komunistų par-
dijos ir tarybinės liaudies vie-
nybę, socialistinės demokratijos
riumą".

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

1148 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaite
FD. LE.
312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

VENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1121 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

RIKŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

AIKSTĖS automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Kokia buvo garsiosios Palangos praeitis

Trumpa Palangos istorija

Upė Ronžė, kuri iš laukų nuo Kretingos per Palangą plaukia, dėjo senovėje vadindavosi varu "Langa". Ant kranto šitos pės stovėc mažas žvejų kaimelis, kuris vadinosi Palanga, t. pagal Langos. Šitas kaimelis nuo labai senų laikų buvo apyventas žemaičius. Mūsų naras D. Kunigaikštis Mindaus vias kunigaikštijis Lietuovs suvienijo i vieną didžią katalystę, i kurią ir Palanga paiko. Vėliau Ona Jogailienė dade Palangai miesto teises ir 1554 a. čia pastatė katalikams bažvėčią.

Palanga visos žemaitijos ir Lietuvos uostas

Vokiečių raštuose randame, d Palangoje buvo geras uostas, kura ejo nuo Birutės kalno lokai i šiaurės vakarus už Pango. Patirta, kad pylimas akenu jūroje ir dabar nurodo sto vietą, kas ir yra pamatu anyti, kad žemaičiai ir lietuai per šią uostą su užsieniais ekiavo ir net ginklus veže. 11 m. Valdemaras I, danų kailius, Palangos uoste su dūgylaivų ir kariuomene išėjo ant anto.

1705 m. vasario 13 d. vadovauant majorui Daukvortui atsištė čia švedų kariuomenė ir sivenijusi su rusais užėmė langą. Švedų karalius Karolis I ir lenkų pretendentas Stalavas Ločinskis padarė tarpres suarti, Palangos uostą palikinti, nes švedų nuomone šil Prūsams, Kuršui ir Livžemėvės nuostolių. Rygos uosto am Baltijos pajūriui užteksią, taip švedai užpylė ir panaikiPalangos uostą. Stambesniegarlaiviai ir dabar arti kranaties Palanga prieiti negali.

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės kelionii — kreipkitės i Lietuvii Istaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

Remokimas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų keleto (cruises), viesbutii ir automobiliu nuomavimo rezervacijas; Pardoda kelioniu draudimus; Organizuojame keliones i Lietuvą ir kitus kraštus; arome iškviatimus giminiu apilankymui Amerikoje ir teikiame infordijas visais keleonių reikalais.
Taupykite skridami Chartered lėktuvais, tik eikite rezervuoti vietas ziksto — prieš 45-60 dienų.

KASA - LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

AKTYVAI 22 milijonai dol.

KASOS valandos:

MARQUETTE PARKE:

2615 W. 71st St. Nuo pirm. iki penkt.
Chicago, Ill. 60629 10:00 iki 6:00 val.
Telef. 737-2110 Šešt. 10:00-2:00

CICERO:

1445 So. 50th Ave. Antr. 3:00- 6:00
Cicero, Ill. 60650 Ketv. 3:00- 6:00
Telef. 656-2201 Šešt. 10:00-12:00

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI 100,000.00 dol. APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS.

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausia
Chicago lietuvii istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvii Istorijos Draugija

š.m. balandžio mėn. 1 d., sekma-
dienį, 11:45 val. ryto, tuoju po
sumos, parapijos salėje. Po su-
sirinkimo dr. Jono Adomavi-
Potocko ir galų gale ji tenka
Tyškevičiams 1793 m. Laikę pa-
dalnimo Lenkijos ir Lietuvos
žemių, Palanga teko rusams.

— JAV R. L. B-nė rengia šv.
Kazimiero 500 metų mirties mi-
nėjimą š.m. balandžio mėn. 8 d.
sekmadienį, 11:30 val. ryto, tuo-
ju po sumos, šv. Mergelės Ma-
rijos Gimimo parapijos salėje.
Paskaitą skaitys istorikė p. Ali-
cija Rugytė. Bus rodomos skaid-
rės iš šv. Kazimiero minėjimo
Romoje. Įėjimas laisvas. Visi
kviečiami.

PRANEŠIMAS

JAV-ės Futbolo Taurės (U. S.
Open Cup), Illinois pusfinalinė-
se rungtynėse dalyvaus Lietuvii
futbolo klubas "Lituanica". Opo-
nentas, stipri kroatų komanda,
"Croatian".

Rungtinės įvyks š. m. balan-
džio mėn. 8 d., 3:00 val. p. p.,
Evergreen Park aukštesniosios
mokyklos aikštėje, 99-ta ir South
Kedzie gatvės.

Publika maloniai kviečiama
paremti sportuojantį jaunimą!

Dėl smulkesnės informacijos,
ir įsigyti atpiginta kaina bilietus,
kreipkitės i futbolo klubo "Li-
tuanicos" patalpas ar i Vaznelių
prekybą "Gifts International".

Meškeriojų dėmesiai

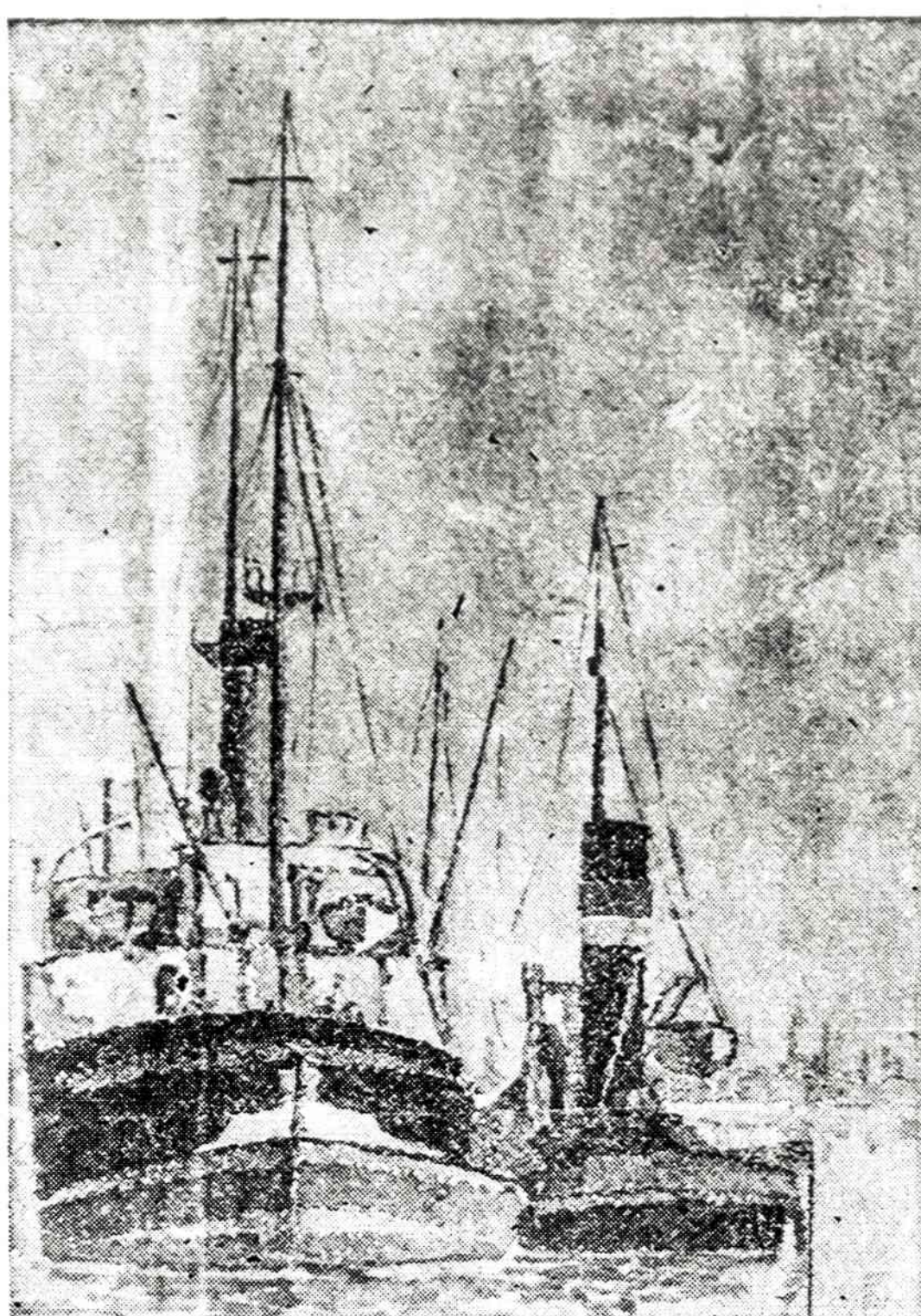
Taisome visokių rūšių meške-
res ir špūles (Reel-Rods). Tur-
ime naujų stiprių meškerių,
kabliukų, tinklų - špūlių dėžių
"Tackle Box". Priimame užsa-
kymus iš katalogo palapinėms,
motorėlėms ir Camping reikme-
nims, Marine accessories, elec-
tronics downriggers ir athletic
goods.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko
ir iš vidaus.

Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

Klaipėdos uostas 1931 metais
(J. Laurinavičiaus drožinys)

Kai kuriuos sporto reikmenis, kimali vyks liepos 23. dieną.

parūpiname per dieną ir prista-
lome i namus. Pradedančiam
meškeriojui — vaikaičiui ar
sūneliui paruošame dėžėles su
priedais (tackle box, nedidelės
meškerėlės su reel ir kita kuos
kas reikalinga pradžioje).

Gimtadienio ar kitokia proga
dovanokite jūsų draugui ar tē-
veliui gražią meškere-špūlę. Pas-
mus yra naujaušų daiktų (Full
Line of Fishing Tackle).

Mūsų krautuvi atidaryta sepi-
tynias dienas (sekm. iki 1 val.).

**WINDY CITY FISHING
TACKLE**
7106 W. Archer Ave.
Savininkas:
Dalius Matulevičius (Tonis)
ir partneris.
Kallame Lietuviskai. (Pr.)

— Teisčiai leido policijai
krešti studentus, ar neneša nar-
kotikų.

— Izraelyje parlamento rin-

KARŠCIAUSIA VIETA PASAULYJE

Iki šio laiko buvo manoma,
jog karščiausia vieta ant žemės
kamuolio yra "Death Valley" —
Mirties klonis Kalifornijoje.

Dabar vokiečių mokslininkas
dr. Stratil-Sauer ištyrė, jog dar
karštesnė vieta yra Rytų Persi-
jos dykumoje Lut. Karštis čia
siekia iki 200 laipsnių.

— Majoras Roberto D'Aubui-
son pripažįsta, kad inž. Jose Na-
poleon Duarte gavo daugiau
balsų negu jis. D'Aubuisson pa-
taria keisti Salvadoro rinkimų
įstatymus. Jis pasmerkė teroris-
tus ir vartojusius prievartą rin-
kimų metu.

— Chicago meras pranešė,
kad miestas negali ekonominiai
padėti ruošiamai 1992 m. tarp-
tautinei parodai. Čia reikalinga
valstijos ir federalinė parama.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural
rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight.
You'll like the relief in the morning.
Chocolated or pills, Ex-Lax is
"The Overnight Wonder!"

Read label and follow
directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

NAUJIENOS APLANKYS KASDIENĄ

Visuomenei ir paskiram asmeniui Naujie-
nos dabar yra reikalingesnės, negu bet kada.
Todėl šių Velykų švenčių proga Nau-
jienų prenumerata yra ideali ir prasminga
dovana tėvams, vaikams, giminėms, drau-
gams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams
ir kitiems.

Naujienos padės Jums išlaikyti giminės ar bičiulių
artumą, nežiūrint nuotolių, ir bus ištikimu ryšininku vi-
sai išeivijai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRAŠOM NAUDOTIS PATOGIA UŽSAKYMŲ FORMA

Siunčiu \$45. Prašau siuntinėti Naujienas Chicagoje
kaip velykinę dovaną metams (pusei metų \$24). Kitose
vietose — \$40, pusei metų — \$22.

VARDAS, PAVARDE

NR. IR GATVĖ

MIESTAS VALST.

ZIP CODE

Siuntėjo Pavardė, Vardas

Adresas:

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE
Pasaui, Zeme — Pardavinimui | Namai, Zeme — Pardavinimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKELIMAIM
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMU PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
8529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMES MARQUETTE PARKE.

ČIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos.
Didelis butas savininkui. Geras invest-
tavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas
pirkinys.

Didelis, gražiai įrengtas bungalov.
Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel: 436-7878

GARFIELD - RIDGE, Archer ir Harlem apyl.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukštų
medinę rezidenciją su atskiru 4 kam-
barių butu — tėvams ar uošviams.
Kambariuose kilimai, 2 židiniai. Kabo
pusryčių stalukai. 90 pėdų sklypas
su 2 garažais po 2 mašinas. Apžiūrėti
galima tik susitarus.

Skambinti 586-2362
po 7:30 val. vak. kasdien.

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug
padėti teisininko Prano ŠULO
paruošta ir teisėjo Alphonse
WELLS peržiūrėta "Sūduvos"
išleista knyga su legališkėmis
formomis.

Knyga su formomis gauna-
ma Naujienų administracijoje.

Miko šileikio apsakymų knyga
"Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių
gyvenimą nuo XX šimtmečio
pradžios iki II Pasaulinio karo.
22 ilgesni ir trumpesni apsa-
kymai, 184 psl. Kaina \$5.
Gaukama "Naujienose" ir pas
autorii: 6729 So. Campbell
Ave., Chicago, IL 60629.

DAINA

Norėčiau būti paukšteliu ir
dainuoti visą gyvenimą.
— O aš norėčiau turėti šau-
tuvą.

FOR THE SMILE OF HEALTH.

© 1983 Chatterm, Inc.

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI
Turdu Chicago miesto leidimo.
Dirbu ir užmiesčiuose, groli,
garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO

82-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJA
Tiktai \$126 pusmečiui automobilio
liability draudimas pensininkams
Kreiptis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiame ir taisome visų

šių stogus. Už darbų garan-
tuojame ir esame apdrausti

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-1771

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-745

Taip pat daromi vertimai, gimini
išskvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitokie blankai.

Siuntiniai i Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-596

Homeowners Insurance

Good service/Good price
F. Zapols, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8654

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9
val ryto iki 6 val vakaro.
Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162
2849 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

8606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

